

Brexit – aspekty proceduralne

wg stanu na 15.12.2017

MATERIAŁY OIDE

23 czerwca 2016 obywatele Zjednoczonego Królestwa opowiedzieli się w za wyjściem z UE (51,9% do 48,1%). Zgodnie z art. 50 ust. 2 TUE formalna procedura wyjścia z UE została uruchomiona 29 marca 2017 wraz z notyfikacją Radzie Europejskiej decyzji Zjednoczonego Królestwa o wystąpieniu z Unii.

Kalendarium negocjacji patrz: [Brexit – dokumenty](#), Materiały OIDE.

Słowa kluczowe: Zjednoczone Królestwo, członkostwo w UE

Spis treści

- I. WPROWADZENIE
 - II. DOKUMENTY
 - III. WYBRANE PUBLIKACJE
 - IV. STRONY INTERNETOWE
-

I. WPROWADZENIE

- (1) Zgodnie z art. 50 ust. 2 TUE państwo członkowskie, które podjęło decyzję o wystąpieniu, notyfikuje swój zamiar Radzie Europejskiej. Umowa określająca warunki wystąpienia jest negocjowana w świetle wytycznych Rady Europejskiej i zgodnie z artykułem 218 ustęp 3 TfUE, a następnie zawierana w imieniu Unii przez Radę, stanowiącą większość kwalifikowaną po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego. Unia prowadzi negocjacje i zawiera taką umowę uwzględniając ramy przyszłych stosunków występującego państwa członkowskiego z UE.
- (2) W pierwszych dniach po referendum w Zjednoczonym Królestwie instytucje UE podkreślały, że negocjacje mogą rozpocząć się dopiero po notyfikacji przez rząd Zjednoczonego Królestwa decyzji o wystąpieniu z UE (por. pkt 13 i 14 Dokumenty).
- (3) Jednostki organizacyjne i osoby odpowiedzialne w instytucjach UE za proces negocjacji ze Zjednoczonym Królestwem:
 - Rada UE – [Task Force on the UK](#), Didier Seeuwes – dyrektor;
 - Komisja Europejska – [Taskforce on Article 50 negotiations with the UK](#), Michel Barnier - główny negocjator;
 - Parlament Europejski
 - [Guy Verhofstadt](#), koordynator ds. negocjacji ze Zjednoczonym Królestwem
 - Elmar Brok i Roberto Gualtieri, szerpowie
 - [komitet sterujący](#) – Gabi Zimmer, Philippe Lamberts i Danuta Hübner.
- (4) Rozwiązania organizacyjne przyjęte w instytucjach UE:
 - Rada UE:
 - wszystkie dyrekcje generalne badają w swoich obszarach wpływ Brexitu na prawo UE; odbywają się regularne spotkania między dyrektorami generalnymi i Sekretarzem Generalnym a Didierem Seeuwesem (por. pkt 18, s. 17 Dokumenty),

- 22 czerwca 2017 Rada przyjęła decyzję o utworzeniu grupy roboczej *ad hoc* ds. art. 50 TUE pod przewodnictwem Sekretariatu Generalnego Rady, w związku z rozwiązaniami proceduralnymi, które zostały zatwierdzone 15 grudnia 2016 na nieformalnym posiedzeniu szefów państw i rządów 27 państw członkowskich oraz przewodniczących Rady Europejskiej i Komisji Europejskiej (por. pkt 7 Dokumenty);
 - Komisja Europejska – w każdej dyrekcji generalnej wyznaczono osobę do kontaktu w sprawach Brexitu oraz każda dyrekcja generalna przeprowadziła przegląd swojego portfolio pod kątem negocjacji ze Zjednoczonym Królestwem (por. pkt 18, s. 15 Dokumenty);
 - Parlament Europejski:
 - koordynator ds. negocjacji ze Zjednoczonym Królestwem jest wspierany przez komitet sterujący złożony z przedstawicieli pięciu grup politycznych, a także przewodniczącej Komisji ds. Konstytucyjnych PE oraz dwóch szerpów,
 - koordynator regularnie informuje Konferencję Przewodniczących PE o przebiegu negocjacji,
 - Komisja ds. Konstytucyjnych PE będzie odpowiedzialna za przygotowanie stanowiska PE w sprawie umowy określającej warunki wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE,
 - poszczególne komisje PE przeprowadziły w ramach swoich obszarów analizy konsekwencji Brexitu, a wyniki tych analiz stanowią podstawę dla rezolucji PE, która jest wkładem PE w prace nad wytycznymi negocjacyjnymi (por. pkt 18, s. 15-17 oraz pkt 19 Dokumenty).
- (5) Rozwiązania proceduralne na potrzeby przyszłych negocjacji ze Zjednoczonym Królestwem zostały zatwierdzone **15 grudnia 2016** na nieformalnym posiedzeniu szefów państw i rządów 27 państw członkowskich oraz przewodniczących Rady Europejskiej i Komisji Europejskiej (por. pkt 12 Dokumenty). Ustalono, że:
- po złożeniu notyfikacji przez Zjednoczone Królestwo Rada Europejska przyjmie wytyczne określające ramy negocjacji i wskazujące ogólne stanowiska i zasady, którymi UE będzie się kierować podczas negocjacji. Wytyczne będą w razie potrzeby uaktualniane w toku negocjacji;
 - po przyjęciu wytycznych Rada Europejska zwróci się do Rady do Spraw Ogólnych, by na podstawie zalecenia Komisji Europejskiej:
 - przyjęła decyzję upoważniającą do rozpoczęcia negocjacji,
 - wyznaczyła KE jako negocjatora UE,
 - przyjęła wytyczne negocjacyjne w sprawie istoty oraz szczegółowych rozwiązań regulujących stosunki między Radą i jej organami przygotowawczymi z jednej strony a negocjatorem Unii z drugiej strony; wytyczne negocjacyjne można będzie w razie potrzeby zmieniać i uzupełniać, aby odzwierciedlić ewolucję wytycznych Rady Europejskiej;
 - KE jako negocjator Unii:
 - będzie gotowa włączyć w działania zespołu negocjatora przedstawiciela rotacyjnej prezydencji Rady,
 - będzie systematycznie składać sprawozdania Radzie Europejskiej, Radzie i jej organom przygotowawczym,
 - zostanie poproszona o dokładne i regularne przekazywanie informacji Parlamentowi Europejskiemu w trakcie negocjacji.
 - przedstawiciele przewodniczącego Rady Europejskiej będą uczestniczyć we wszystkich sesjach negocjacyjnych w charakterze wsparcia;
 - pomiędzy posiedzeniami Rady Europejskiej Rada i Coreper – z pomocą specjalnej grupy roboczej ze stałym przewodniczącym – będą zapewniać, by negocjacje były prowadzone zgodnie z wytycznymi Rady Europejskiej i z wytycznymi negocjacyjnymi Rady, i wskazywać kierunek działań negocjatorowi Unii;
 - członkowie Rady Europejskiej, Rady i jej organów przygotowawczych reprezentujący Zjednoczone Królestwo nie będą uczestniczyć w dyskusjach ani w decyzjach go dotyczących.
 - przedstawiciele 27 szefów państw i rządów (szerpowie/stali przedstawiciele) będą w razie potrzeby włączani w przygotowania Rady Europejskiej, przedstawiciele PE będą zapraszani na spotkania przygotowawcze Rady Europejskiej;

- negocjator UE ma przekazywać regularne i dokładne informacje PE w trakcie negocjacji, a prezydencja Rady będzie gotowa przekazywać informacje PE przed każdym posiedzeniem Rady do Spraw Ogólnych i po każdym z nich;
 - przewodniczący PE będzie zapraszany do wygłoszenia opinii na początku posiedzeń Rady Europejskiej.
- (6) Rząd Zjednoczonego Królestwa notyfikował decyzję o wystąpieniu z UE **29 marca 2017** (por. pkt 10 i 11 Dokumenty).
- (7) **29 kwietnia 2017** Rada Europejska przyjęła wytyczne negocjacyjne (por. pkt 9). **22 maja 2017** Rada, na wniosek KE z 3 maja 2017, przyjęła decyzję upoważniającą KE do rozpoczęcia negocjacji oraz wytyczne negocjacyjne (por. pkt 5 i 6 Dokumenty).
- (8) **17 maja 2017** COREPER zatwierdził wytyczne dotyczące przejrzystości negocjacji na podstawie art. 50 TUE (por. pkt 8 Dokumenty).
- (9) **19 czerwca 2017** nastąpiło otwarcie negocjacji. Strony uzgodniły podstawowe zasady prowadzenia negocjacji (por. pkt 4 Dokumenty), w tym m.in.:
- rundy negocjacyjne będą prowadzone w ramach sesji plenarnych i grup negocjacyjnych,
 - sesjom plenarnym będą współprzewodniczyć szefowie/koordynatorzy, którzy będą odpowiedzialni za zarządzanie procesem negocjacji i zapewnienie niezbędnych wytycznych,
 - utworzono wstępnie trzy grupy negocjacyjne (ds. praw obywateli, ds. rozliczeń finansowych oraz do innych spraw związanych z wystąpieniem) oraz podjęto dialog w sprawie Irlandii/Irlandii Północnej,
 - koordynatorzy mogą utworzyć dodatkowe grupy lub podgrupy, bądź organizować sesje w różnych składach,
 - rundy negocjacyjne będą organizowane co 4 tygodnie,
 - językami roboczymi negocjacji będą angielski i francuski,
 - każda ze stron będzie decydować o zasadach upubliczniania przedkładanych przez nią dokumentów,
 - w miarę możliwości strony negocjacji będą uzgadniać treść informacji dotyczących rund negocjacyjnych przekazywanych opinii publicznej.
- W dokumencie wskazano również daty pierwszych rund negocjacyjnych.
- (10) **15 grudnia 2017** Rada Europejska potwierdziła, na podstawie zalecenia KE z **8 grudnia 2017** (por. pkt 3 Dokumenty), że w pierwszym etapie negocjacji osiągnięto wystarczające postępy, aby można było przejść do drugiego etapu negocjacji i przyjęła kolejne wytyczne negocjacyjne (por. pkt 2 Dokumenty).

II. DOKUMENTY

Postanowienia traktatowe

1. Art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej

Dokumenty instytucji UE

2. [Posiedzenie Rady Europejskiej \(art. 50\) \(15 grudnia 2017 r.\) – Wytyczne](#), 15.12.2017.
3. [Komunikat Komisji do Rady Europejskiej \(art. 50\) w sprawie postępów w negocjacjach ze Zjednoczonym Królestwem na mocy art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej](#), COM(2017) 784, 08.12.2017.
4. [Terms of Reference for the Article 50 TEU negotiations](#), 19.06.2017.

5. [Decyzja Rady upoważniająca do rozpoczęcia negocjacji ze Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie umowy określającej warunki jego wystąpienia z Unii Europejskiej](#), 22.05.2017.
6. [Wytyczne negocjacyjne dotyczące umowy ze Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej określającej warunki jego wystąpienia z Unii Europejskiej](#), 22.05.2017.
7. [Decyzja Rady w sprawie ustanowienia grupy roboczej ad hoc ds. art. 50 TUE pod przewodnictwem Sekretariatu Generalnego Rady](#), 22.05.2017.
8. [Wytyczne dotyczące przejrzystości negocjacji na podstawie art. 50 TUE](#), nota Coreper, XT 21023/17, 17.05.2017.
9. [Wytyczne opracowane w następstwie notyfikacji złożonej przez Zjednoczone Królestwo na mocy art. 50 TUE](#), 29.04.2017.
10. [Oświadczenie Rady Europejskiej](#), 29.03.2017.
11. [List Premier Zjednoczonego Królestwa do przewodniczącego Rady Europejskiej notyfikujący decyzję o wystąpieniu z UE](#), 29.03.2017.
12. [Oświadczenie po nieformalnym posiedzeniu 27 szefów państw i rządów](#), 15.12.2016.
13. [Oświadczenie po nieformalnym posiedzeniu 27 szefów państw i rządów](#), 29.06.2016.
14. [Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 28 czerwca 2016 r. w sprawie decyzji o wystąpieniu z UE w wyniku referendum w Zjednoczonym Królestwie](#), P8_TA(2016)0294

Inne dokumenty

15. [Article 50 to be triggered on 29 March](#), Department for Exiting the European Union of UK government, 20.03.2017.

III. WYBRANE PUBLIKACJE – Bibliografia OIDE „BREXIT – wybrane publikacje (od 2016)”

16. [Brexit: Posłowie PE przedstawiają warunki swego przyszłego poparcia dla porozumienia w sprawie wystąpienia Wielkiej Brytanii z UE](#), 29.03.2017.
17. Carmona J., Círling C.C., Sgueo G.: [UK withdrawal from the European Union. Legal and procedural issues](#), European Parliamentary Research Service, 03.2017.
18. Ó'Ceallaigh D.: [Brexit: A Status Report](#), Institute of International and European Affairs (IIEA), 20.01.2017.
19. [Parliament's Brexit man has his wings clipped](#), “Politico”, 07.04.2017.

IV. STRONY INTERNETOWE

20. [Grupa Zadaniowa ds. Przygotowania i Przeprowadzenia Negocjacji ze Zjednoczonym Królestwem na podstawie Art. 50 TUE](#) – strona internetowa KE
21. [Negotiation documents](#) – strona internetowa KE [EN]
22. [UE i Wielka Brytania po referendum z 23 czerwca 2016 r.](#) – strona internetowa Rady
23. [Brexit](#) – strona internetowa PE [EN]
24. [Plan for Britain](#) – strona internetowa rządu Zjednoczonego Królestwa poświęcona Brexitowi [EN]
25. [Article 50 and negotiations with the EU](#) – informacje na stronie internetowej rządu Zjednoczonego Królestwa [EN]
26. [House of Commons European Scrutiny Committee](#) – strona internetowa komisji ds. UE Izby Gmin [EN]
27. [House of Lords EU Select Committee](#) - strona internetowa komisji ds. UE Izby Lordów [EN]
28. [Interparliamentary Forum on Brexit holds first meeting](#) – informacja nt. Międzyparlamentarnego Forum ds. Brexitu działającego w ramach Zjednoczonego Królestwa